

delårsrapport

3. kvartal 2018

Generell informasjon

Helgeland Sparebank er en selvstendig sparebank med klar målsetting om å være den ledende banken og en drivkraft for vekst på Helgeland. Helgeland Sparebank er den eneste banken med hovedkontor i regionen. Bankens sterke markedsposisjon kombinert med faglig kompetanse, konkurransedyktige priser og solid kapitaldekning gjør at banken er godt rustet til å møte konkurransen fremover. Banken har kontorer i 6 kommuner på Helgeland og er den 11. største sparebanken i Norge.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til IFRS, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene er gitt i noter i årsregnskapet for 2017. Tallene det refereres til er konserntall med mindre det er angitt at de gjelder morbanken. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor. Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Hovedtrekk hittil i år (konsern)

- Resultat før skatt ble på 219 (276) mill. kr. Dette gir en reduksjon på 57 mill. kr. i forhold til samme periode i fjor. Det er hittil i år utgiftsført tap på utlån med 111 (36) mill. kr, herav 20 mill. kr i 3. kvartal.
- Inntekter fra tilknyttede selskaper er økt med 8 mill. kr.
- Det er inntektsført gevinst på 7 mill. kr ved salg av bygg og tomt.
- 12 mnd. utlånsvekst på nivå med fjoråret.
- Resultat etter skatt ble 177 (218) mill. kr og dette gir en egenkapital-avkastning på 7,2 (9,2) %.

Resultat hittil i år

Nøkkeltall:

(sammenligning per 30.09.17)

- Nettorente 1,75 (1,85) %
- Kostnader i % av forvaltning 0,88 (0,92) %
- Nedskrivninger på utlån 0,46 (0,16) %
- Resultat pr EK-bevis utgjør kr 6,2 (7,6)
- 12 mnd utlånsvekst 6,2 (6,3) %
- 12 mnd innskuddsvekst 2,1 (6,8) %
- Ren kjernekapitaldekning inklusiv 50 % av resultat 15,4 (15,7) %
- Totalkapitaldekning inkl. 50 % av resultat 19,5 (19,1) %

Nettorenten

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør 422 mill. kr ved utgangen av kvartalet. Dette er på nivå med tilsvarende periode i fjor. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble nettorenten 1,75 (1,85). Sterk konkurranse på boliglånsrenten presser fortsatt utlånsmarginene og har redusert

nettorenten. Selv om Nibor har økt har kredittspreadinngang på funding bidratt positivt. Norges Bank hevet styringsrenten i siste kvartal med 0,25 prosentpoeng. Helgeland Sparebank har varslet økte utlåns og innskuddsrenter med virkning fra 14. november på løpende portefølje. Renteendringen vil gi en positiv effekt.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter i kroner ble 66 (63) mill. kr. Av inntektene utgjør provisjon fra skadeforsikring 14,4 (14,0) mill. kr.

Bankens har eierskap i ulike produktselskaper og tilbyr et bredt produktspekter.

Banken eier 7,9 % av forsikringsselskapet Frende Holding AS. I leasingselskapet Brage Finans AS er eierandelen 10 % og i meglerforetaket Norne Securities 7,4 %.

Netto provisjonsinntekter er økt i kroner, i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble netto provisjonsinntekter 0,27 (0,28) %.

Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 44 (36) mill. kr. Av dette utgjør inntekter fra tilknyttede selskaper 40 (31) mill. kr. Verdien på bankens aksjer i produktselskapene Frende Holding AS og Brage Finans AS er redusert med henholdsvis 15 og 5 mill. kr. Verdijusteringen ble gjort etter omsetning i Frende Holding AS og emisjon i Brage Finans AS. Etter verdijustering er aksjene i banken verdsatt til 190 mill. kr i Frende Holding AS og 124 mill. kr i Brage Finans AS. Utbytte fra Frende Holding AS er inntektsført med 5 (10) mill. kr.

Det ble i 2. kvartal inntektsført 15 mill. kr i forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankID AS og BankAxept AS.

I morbanken er konsernbidrag fra Helgeland Boligkreditt inntektsført med 48,8 (33,1) mill. kr (i 1. kvartal).

Andre driftsinntekter

Andre inntekter ble 10 (3) mill. kr. Gevinst fra salg av bygg og tomt har gitt økte inntekter.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader ble 212 (208) mill. kr. Lønn og sosiale kostnader er tilnærmet uendret i kroner, mens IT-investeringer har gitt økte driftskostnader.

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble kostnadene 0,88 (0,92) %, mens kostnader målt mot inntekter ble 39,2 (40,0) %.

Bankens sykefravær er 4,2 (5,3) %.

Utgiftsførte nedskrivninger på engasjement

Nedskrivninger hittil i år er utgiftsført med 111 (36) mill. kr. Dette er en økning på 75 mill. kr sammenlignet med 30.09.17. Økningen er i

hovedsak relatert til nedskrivninger utgiftsført i 2. kvartal 2018.

Det ble da i forbindelse med en restrukturering av et bedriftsengasjement bokført et enkelttap på 40 mill. kr. I inneværende kvartal er det utgiftsført ytterligere 15 mill. kr i økt avsetning knyttet til samme engasjement.

I tillegg ble det i 2. kvartal beregnet økt forventet tap på engasjement som gikk i mislighold.

Resultat i kvartalet (3 siste mnd.)

I kvartalet ble resultat før skatt 76 (101) mill. kr, som er 25 mill. kr lavere enn 3. kvartal i fjor.

Nettorenten i kroner har tilnærmet flat utvikling gjennom 2018, men er redusert i prosent av gjennomsnitt forvaltningskapital. Netto verdiendring finansielle investeringer er redusert med 20 mill. kr sammenlignet med tredje kvartal i fjor. Resultatandel fra tilknyttet selskap er inntektsført med 20 mill. kr i kvartalet. Redusert verdi på bankens aksjer i Frende Holding AS og Brage Finans AS er utgiftsført i kvartalet på til sammen 20 mill. kr.

Nedskrivning på utlån er økt med 9 mill. kr.

Nøkkeltall tredje kvartal:

- Resultat før skatt 76 (101) mill kr
- Nettorente 1,70 (1,84) %
- Finansielle investeringer -0,01 (0,25) %
- Ordinære driftskostnader 0,86 (0,92) %
- Nedskrivning på utlån 0,24 (0,14) %
- 3 mnd. utlånsvekst 1,3 (2,0) %
- 3 mnd. innskuddsvekst 0,4 (-1,4) %

Innskuddsveksten i kvartalet er høyere enn tilsvarende periode i fjor, mens utlånsveksten er litt lavere.

Egenkapitalbevis – HELG

Ved utgangen av kvartalet utgjør antall egenkapitalbevisiere 2.213. De 20 største eierne er notert med 79,6 % av eierandelskapitalen. Av dette eier Sparebankstiftelsen 34,8 %.

Sparebankstiftelsen har kjøpt 60.000 nye egenkapitalbevis med oppgjør 02.10.18 og eier nå 35,05 %.

Antall utstedte egenkapitalbevis er 20.871.427. Per 30.09.18 eide banken 29.626 egne egenkapitalbevis. Disse er anskaffet via Oslo Børs til markedspris. Kursen på HELG var per 30.09.18 på kr 84,50. Dette er reduksjon på kr 3,50 fra årsskiftet.

Bankens program for salg av egenkapitalbevis til ansatte er videreført i 2018. Over 75 % av bankens ansatte kjøpte bevis innenfor programmets rammer.

Balanseutviklingen per 30.09.18

Forvaltningskapitalen utgjør 32,8 mrd. De siste 12 månedene økte forvaltningskapitalen med 1.872 (2.064) mill. kr eller 6,1 (7,2) %.

Engasjement

Ved utgangen av kvartalet utgjorde brutto utlån 27.506 mill. kr. Samlet 12 månedsvekst ble 1.604 (1.539) mill. kr, eller 6,2 (6,3) %.

83,0 (84,5) % av konsernets utlån er lånt ut til kunder på Helgeland.

Av brutto utlån utgjør 18.410 mill. kr eller 66,9 (67,3) % lån til personkunder, hvorav 6.998 mill. kr er overført til bankens boligkreditselskap.

12 mnd. veksten i personmarkedet ble 976 (895) mill. kr eller 5,6 (5,1) %.

I bedriftsmarkedet ble 12 mnd. veksten 628 (644) mill. kr eller 7,4 (8,2) %.

Innskudd fra kunder

Ved utgangen av kvartalet utgjorde kundeinnskuddene 17.077 mill. kr. Innskuddene har de siste 12 månedene økt med 356 (1.070) mill. kr, eller 2,1 (6,8) %.

Konsernet har en stabil og lokal innskuddsmasse, 89,3 (90,9) % er innskudd fra kunder på Helgeland. 12 mnd. veksten i personmarkedet ble 435 (395) mill. kr eller 4,6 (4,3) %. Av totale innskudd på 17.077 mill. kr er 9.937 mill. kr eller 58,2 (56,8) % innskudd fra personkunder.

I bedriftsmarkedet er innskuddene de siste 12 mnd. redusert med -79 (675) mill. kr eller -1,1 (10,3) %. Innskuddsveksten var høyere i 2017 med tilgang av flere nye kunder i kommunal sektor, mens vi i Q2-18 hadde avgang av en kommunal kunde. Innskuddsdekningen er stabil og ble 62,1 (64,6) % i konsernet og 85,3 (85,7) % i morbanken.

Finansiering

Innskudd fra kunder er en viktig finansieringskilde for banken. Volumforskjellen mellom utlån og innskudd er finansiert i det norske penge- og verdipapirmarkedet. Samlet kapitalmarkedsfinansiering utgjorde 11.267 (10.270) mill. kr. Konsernet har langsiktig finansiering. Ved utgangen av kvartalet var andel innlån med gjenværende løpetid over ett år 90,2 (83,2) %. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid for gjeldspapirene var 2,9 (2,9) år. Måltall for konsernet er en durasjon > 2,5 år. Durasjon i boligkreditselskapet er noe høyere med 3,2 år.

Banken tilrettelegger løpende for overføring av godkjente boliglån til det heleide boligkreditforetaket. Volumet har økt fra 6.073 mill. kr per 30.09.17 til 6.998 mill. kr per 30.09.18. Fastsett maksimal grense for overføring av lån til Helgeland Boligkreditt er p.t. på 30 % av brutto utlån og 50 % av brutto utlån PM. Per 30.09.18 er overføringsgrad henholdsvis 25,4 % og 38,0 %.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen viser hvordan Helgeland Sparebank har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt. Den er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter, investerings- og

finansieringsaktiviteter. Økt utlån til kunder er finansiert med økt finansiell gjeld og ansvarlig lån. Likviditetsbeholdningen er økt med 32 mill. kr siden årsskiftet.

Rating

Helgeland Sparebank er ratet av Moody's. Bankens rating er A3 med "stable outlook". Obligasjoner utstedt av Helgeland Boligkreditt AS er ratet av Moody's med Aaa.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Konsernet består av Helgeland Sparebank og de konsoliderte datterselskapene Helgeland Boligkreditt AS, ANS Bankbygg Mo, AS Sparebankbygg, Helgeland Sparebanks Eiendomsselskap AS, Helgeland Utviklingsselskap AS og Storgata 73 AS. Konsernets tilknyttede selskaper er Helgeland Invest AS med eierandel på 48 % og REDE Eiendomsmegling AS med eierandel på 40 %.

Risiko- og kapitalstyring

Konsernets samlede risiko styres gjennom fullmakter, mål og rammer fastsatt av styret. Samlet kapitalbehov framkommer i konsernets ICAAP.

Kredittrisiko

Konsernets strategi på kredittområdet er utledet fra den overordnede strategien og inneholder retningslinjer for fordeling av utlån mellom person- og bedriftsmarkedet, eksponering innenfor bransjer (konsentrasjonsrisiko) og geografiske begrensninger. Utlån til personkunder består av en høy andel godt sikrede boliglån som gir lav risiko i porteføljen.

Utviklingen i bankens kredittrisiko følges nøye. Bedriftskundene gis individuell tett oppfølging i tillegg til overvåking av utvikling i risiko basert på bankens scoremodeller. Det er etablert overvåkning av utvikling i forhold til vedtatte styringsmål for porteføljen.

Ved utgangen av kvartalet var netto misligholdte (>90 dager) og tapsutsatte engasjement 488 (165) mill. kr. I prosent av brutto utlån tilsvarer dette 1,8 (0,6) %. Økning siste kvartal skyldes i hovedsak et engasjement som er konkurs.

Resterende del av økningen de siste 12 mnd gjelder for en stor del engasjement i reiselivsbransjen og restrukturering av et bedriftsengasjement kommentert i Q2 regnskapet.

Markedsrisiko

Konsernets renterisiko er styrt innenfor styrevedtatte rammer og anses som lav. Banken påtar seg kredittspreadrisiko i første rekke gjennom forvaltning av rentebærende verdipapirer i bankens likviditetsportefølje. Porteføljen består i hovedsak av verdipapirer utstedt av norske banker, boligkredittforetak, kommuner, stat og ikke finansielle foretak. Kredittspreadrisikoen er innenfor vedtatte rammer.

Bankens posisjoner i aksjer er i hovedsak strategisk motivert gjennom investeringer i aksjer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og produktselskaper. Markedsrisikoen knyttet til disse aksjeinvesteringene vurderes å være moderat. Banken har en stor eierpost i Helgeland Invest AS. Eierposten vil være utsatt for verdissingninger avhengig av resultatene i underliggende selskaper. Resultatandel er vist i note 3.

Operasjonell risiko

Risikostyringen er sentral i den daglige driften og i styrets løpende arbeid. Risikoen styres primært gjennom policy og retningslinjer, rammer, fullmakter, rapporteringskrav og krav til kompetanse. Det er i 2018 ikke avdekket forhold som er kritisk for bankens virksomhet.

Likviditet og finansiering

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring som angir hensikt, styringsmål og risikotoleranse for styring av likviditetsrisiko.

Bankens likviditetssituasjon vurderes som betryggende, og andelen langsiktig finansiering er godt over måltall.

Konsernets samlede likviditetsreserver (kontanter, bankinnskudd og rentebærende verdipapirer) utgjør 4,6 (4,2) milliarder kroner eller 14,1 (13,7) % av konsernets forvaltningskapital. Samlet durasjon på renteporteføljen er 2,0 (2,0) år.

Bankens likviditetsreserveportefølje består hovedsakelig av solide utstedere av rentebærende verdipapirer som kvalifiserer til LCR rapportering. Ved utgangen av kvartalet har konsernet en LCR på 123 (110) %.

Soliditet

Netto ansvarlig kapital utgjorde 3.467 mill. kr, herav fondsobligasjon med 299 mill. kr og ansvarlig lån med 451 mill. kr. Inkludert forholdsmessig konsolidering av samarbeidende grupper har konsernet en ren kjernekapitaldekning på 14,9 (15,0) % og totalkapitaldekning på 19,0 (18,5) % etter at volum på ansvarlig lån er økt med 150 mill. kr i siste kvartal.

Dersom halvparten av resultat etter skatt legges til blir ren kjernekapitaldekning 15,4 % og totalkapitaldekningen 19,5 %.

Lovbestemt minstekrav på ren kjernekapitaldekning er på 12,0 %. Banken har et Pilar 2 tillegg på 2,2 %. Konsernets kapitalkrav inkludert Pilar 2 tillegg utgjør dermed 14,2 %.

Måltall ren kjernekapitaldekning er opprettholdt på 15,0 %, konsernet har økt måltall for totalkapitaldekning fra 18,0 % til 18,5 %.

Helgeland Sparebank benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen. Dersom banken hadde benyttet IRB-metoden i kapitalberegningen, ville dette gitt en markert høyere ren kjernekapitaldekning.

Konsernets uvektet kjernekapital (Leverage ratio) utgjorde 8,9 (9,1) % per 30.09.18.

Utsiktene fremover

12 månedsvæksten i privatmarkedet er ved utgangen av kvartalet på 5,6 %. Dette er på samme nivå som kredittveksten i Norge som helhet. Omsetningen av boliger på Helgeland har pr 3. kvartal 2018 vært markert høyere enn pr 3. kvartal 2017, men prisutviklingen på omsatte boliger har vært tilnærmet flat og på linje med resten av Norge. Vi forventer moderat markedsvekst og følgelig moderat og sunn utlånsvekst til privatmarkedet i resten av 2018. Utlånsmarginene i dette segmentet er under press; men som følge av rentehevingen, som har full resultateffekt fra desember, vil nettorenten øke. Fram til desember ser vi en fallende nettorente i dette segmentet.

I bedriftsmarkedet er aktiviteten og investeringsviljen fortsatt høy. 12 månedsvæksten i dette segmentet er 7,4 % og over nasjonalt nivå. Dette forventes å fortsette i resten av 2018.

Nivået på provisjonsinntektene er samlet sett tilfredsstillende. Etablerte tiltak og en offensiv salgsorganisasjon gir grunnlag for å forvente at dette vil opprettholdes ut 2018.

Kostnadsnivået er utfordrende. Flere store IT-prosjekter ferdigstilles i løpet av 4. kvartal 2018 og

vil gi økte avskrivningskostnader. Banken pådrar seg også økte IT kostnader for å være compliant i forhold til regulatoriske krav innenfor GDPR og PSD II. Det er et kontinuerlig fokus på effektivisering av bankens organisasjon og arbeidsprosesser. Banken vil i løpet av 4. kvartal iverksette et lønnsomhetsprosjekt for å identifisere ytterligere tiltak for å bedre lønnsomheten. Regnskapsmessig effekt av dette vil vi se utover 2019 etterhvert som tiltakene implementeres.

Arbeidsledigheten (helt ledige) er fortsatt lav innenfor regionen med en samlet ledighet på Helgeland på 1,6 % ved utgangen av kvartalet. Nordland fylke hadde en ledighet på 1,7 % og landsgjennomsnittet var 2,3 %. Det forventes at det lave nivået på arbeidsledige vil vedvare.

Med bakgrunn i økt nivå i misligholdte og tapsutsatte engasjement forventes det økte tap i Q4.

Helgeland Sparebank har kapital, og banken er rustet til å ta sin del av lønnsom vekst i regionen. Konkurransesituasjonen i personmarkedet utfordrer imidlertid mulighetene i dette segmentet. Aktivitets- og investeringsnivået i en rekke bransjer er fortsatt høyt, og en svak krone er positivt for regionens eksportbedrifter både innen havbruk, industri og turisme.

Mo i Rana, 30. oktober 2018

Ove Brattbakk
styreleder

Bjørn Audun Risøy
nestleder

Eva Monica Hestvik

Inga Marie Lund

Nils Terje Furunes

Marianne Terese Steinmo

Birgitte Lorentzen
ansattetrepr.

Geir Pedersen
ansattetrepr.

Hanne Nordgaard
adm. direktør

INNHOLDSFORTEGNELSE

RESULTAT (tall i mill. kr)	6
BALANSE (tall i mill. kr).....	7
ENDRING EGENKAPITAL	8
KONTANTSTRØM	9
NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER.....	10
NOTE 2. SEGMENT	11
NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	12
NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER.....	12
NOTE 5. NEDSKRIVNING PÅ ENGASJEMENT	12
NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS OG UTBYTTEGRUNNLAG	12
NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN	13
NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAPSAVSETNING FORDELT PÅ NÆRING.....	13
NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT	14
NOTE 10. ENDRING TAPSAVSETNINGER I BALANSEN	15
NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSER UTENOM BALANSEN	15
NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP	16
NOTE 13. DRIFTSMIDLER.....	17
NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER	18
NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	18
NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER	20
NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD	21
NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD.....	21
NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING.....	22
NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE.....	22
NOTE 21. KAPITALDEKNING	23
RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL.....	24
RESULTAT - OG BALANSEUTVIKLING.....	25
ANDRE NØKKELTALL.....	25
ANDRE BEREGNINGER	27

RESULTAT (tall i mill. kr)

Morbank

Konsern

31.12.17	Q3/17	Q3/18	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	Q3/18	Q3/17	31.12.17
418	105	105	313	317	Renteinntekter fra eiendeler målt til amortisert kost	648	628	218	211	844
359	88	89	270	265	Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi	58	63	20	20	83
274	67	70	206	209	Rentekostnader og lignende kostnader	275	264	95	86	351
11	3	3	9	9	Sikringsfondsavgift	9	9	3	3	11
492	123	121	368	364	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	422	418	140	142	565
97	24	24	71	73	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	73	71	24	24	97
11	3	2	8	7	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	7	8	2	3	11
86	21	22	63	66	Netto provisjonsinntekter	66	63	22	21	86
44	1	0	44	56	Utbytte	6	10	0	0	10
31	19	20	31	40	Netto resultat fra tilknyttede selskaper	40	31	20	19	31
-11	0	-21	-8	-2	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	-2	-5	-21	0	-8
64	20	-1	67	94	Netto verdiendring på finansielle investeringer	44	36	-1	19	33
8	1	7	5	13	Andre driftsinntekter	10	3	6	1	5
269	72	70	205	209	Ordinære driftskostnader (note 4)	212	208	71	71	275
65	11	20	36	111	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v. (note 10)	111	36	20	11	66
316	82	59	262	217	Resultat før skatt	219	276	76	101	348
60	15	10	47	30	Skatt på ordinært resultat	42	58	14	20	75
256	67	49	215	187	Resultat etter skatt	177	218	62	81	273
8,9			7,5	6,5	Resultat per egenkapitalbevis i kroner (note 5)	6,2	7,6			9,5
8,9			7,5	6,5	Utvannet resultat per egenkapitalbevis (note 5)	6,2	7,6			9,5
					Utvidet resultat					
256	67	49	215	187	Resultat etter skatt	177	218	62	81	273
					<u>Poster som senere reverseres over resultat:</u>					
66	5	0	15	1	Netto endring i virkelig verdi fin. eiendeler for salg	1	15	0	5	66
-2	1	0	-2	0	Skatt på utvidet resultat	0	-2	0	1	-2
64	6	0	13	1	Netto utvidet øvrig resultatposter	1	13	0	6	64
320	73	49	228	188	Periodens totalresultat	178	231	62	87	337

BALANSE (tall i mill. kr)

Morbank

Konsern

31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
			EIENDELER			
87	87	79	Kontanter og fordringer på sentralbanker	78	86	87
1.488	1.198	1.149	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	520	544	464
19.860	19.727	20.294	Utlån til og fordringer på kunder (note 7,8,9,10)	27.254	25.749	26.453
125	116	87	Finansielle derivater (note 16)	87	116	125
4.126	3.914	4.243	Sertifikater, obligasjoner og aksjer	4.293	3.867	4.176
342	343	371	Investeringer i tilknyttede selskaper (note 12)	371	342	342
595	441	595	Investeringer i datterselskaper (note 12)			
11	12	15	Utsatt skattefordel	19	16	15
66	58	66	Varige driftsmidler (note 13)	138	135	141
49	74	42	Andre eiendeler	42	75	47
26.749	25.970	26.941	Sum eiendeler	32.802	30.930	31.850
			GJELD OG EGENKAPITAL			
250	250	501	Gjeld til kredittinstitusjoner	502	252	252
17.422	17.029	17.522	Innskudd fra kunder og gjeld til kunder (note 17,18)	17.077	16.721	16.972
5.375	5.063	5.035	Finansiell gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (note 15)	11.267	10.270	10.851
27	28	14	Finansielle derivater (note 16)	14	28	27
149	162	118	Andre forpliktelser	134	173	161
300	300	451	Ansvarlig lån (Note 17)	451	300	300
23.523	22.832	23.641	Sum gjeld	29.445	27.744	28.563
			EGENKAPITAL			
209	208	209	Eierandelskapital (note 5,6,20)	209	208	209
-3	-2	-2	Egenbeholdning eierandelskapital	-2	-2	-3
971	971	971	Overkursfond	971	971	971
659	575	654	Utjevningsfond	654	575	659
1.836	1.752	1.832	Sum eierandelskapital	1.832	1.752	1.836
541	516	540	Grunnfondskapital	540	516	541
43	20	25	Gavefond	25	20	43
584	536	565	Sum grunnfondskapital	565	536	584
424	347	425	Fond for urealiserte gevinster	425	347	424
299	288	291	Hybridkapital (Note 1,17)	291	288	299
83	0	0	Annen egenkapital	66	43	143
	215	187	Resultat etter skatt	176	218	
3.226	3.138	3.300	Sum egenkapital ekskl. minoritetsinteresse	3.355	3.184	3.285
			Ikke kontrollerende interesse	2	2	2
3.226	3.138	3.300	Sum egenkapital	3.357	3.186	3.287
26.749	25.970	26.941	Sum gjeld og egenkapital	32.802	30.930	31.850

Betingede forpliktelser utenom balansen (note 11)

ENDRING EGENKAPITAL

Konsem

31.12.17

Opptjent egenkapital												
	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds oblig.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Uttejvn. fond	Annen Ek	Min. interes.	Sum
Egenkapital 01.01.17	208	971	-4	443	335	516	25	15	575	123	2	3.208
Årsresultat				14	25	24	13	12	84	101		273
Utvirket resultat					64							64
Årets totalresultat	0	0	0	14	89	24	13	12	84	101	0	337
Utbetalt renter FO				-14								-14
Utdelt gaver							-7	-15				-22
Tilbakekjøp FO			1	-144								-143
Trans. Med eiere												0
Utbetalt utbytte/ovef gj.										-80		-80
Egenkapital 31.12.17	208	971	-3	299	424	541	31	12	659	144	2	3.287
Innsk./opptj. Ek.			1.176								2.111	3.287

30.09.18

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds oblig.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utløst. fond	Annen Ek	Min. interes.	Sum
Egenkapital 01.01.18	208	971	-3	299	424	541	31	12	659	144	2	3.287
Implementeringseffekt 01.01. IFRS 9						-1			-5	3		-3
Årsresultat				8						169		177
Utvirket resultat					1							1
Årets totalresultat	0	0	0	8	1	0	0	0	0	169	0	178
Utbetalt renter FO				-8								-8
Utdelt gaver							-6	-12				-18
Tran. med eierne			1									1
Nedskrivning til pålydene												0
Utbetalt utbytte/renter										-83		-83
Egenkapital 30.09.18	208	971	-2	299	425	540	25	0	654	233	2	3.356
Innsk./opptj. Ek.			1.177								2.179	3.356

Morbank

31.12.17

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds Obl.	Fond for ureal. gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utløst. fond	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.17	209	971	-4	443	335	516	25	15	575	77	3.163
Resultat				14	24	25	13	12	84	84	256
Utvirket resultat					64						64
Totalresultat	0	0	0	14	88	25	13	12	84	84	320
Utbetalt rente FO				-14							-14
Utdelt gaver							-7	-15			-22
Tran. med eierne			1	-144							-143
Utbetalt utbytte/overf. gjeld				0						-78	-78
Egenkapital 31.12.17	209	971	-3	299	424	541	31	12	659	83	3.226
Innskutt/opptjent egenkapital			1.177							2.048	3.226

30.09.18

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne EK.b.	Fonds obl.	Fond for ureal. gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevnr. fond	Annen EK	Sum 0
Egenkapital 01.01.18	209	971	-3	299	424	541	31	12	659	83	3.226
Implementeringseffekt 01.01. IFRS 9						-1			-5		-6
Årets resultat				8						179	187
Årets utvidet resultat					1						1
Totalresultat	0	0	0	8	1	0	0	0	0	179	188
Utbetalt rente FO				-8							-8
Utdelt gaver							-6	-12			-18
Transaksjoner med eierne			1								1
Utbetalt utbytte/renter										-83	-83
Egenkapital 30.09.18	209	971	-2	299	425	540	25	0	654	179	3.300
Innskutt/opptjent egenkapital			1.178							2.048	3.300

KONTANTSTRØM

Morbank

Konsern

31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
-850	-698	-541	Endring utlån til kunder	-937	-1.137	-1.858
701	524	524	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	663	650	870
932	539	99	Endring innskudd fra kunder	105	539	799
-170	-127	-130	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-128	-127	-168
0	0	250	Endring fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	250	0	0
-280	-136	-88	Endring sertifikater og obligasjoner	-89	-321	-527
54	41	41	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	41	41	52
86	63	66	Provisjonsinnbetaling	66	63	86
-259	-195	-200	Utbetalinger til drift	-199	-205	-256
-52	-52	-60	Betalt skatt	-60	-65	-65
-41	-38	10	Andre tidsavgrensninger	18	-26	-72
121	-79	-29	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-270	-588	-1.139
-24	-7	-6	Investering i varige driftsmidler	-7	-11	-31
0	0	5	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	5	0	3
-171	-15	-24	Langsiktige investeringer i aksjer	-24	-15	-21
0	0	8	innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	8	0	0
44	44	57	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	6	10	11
-151	22	40	B Netto likviditetendring investering	-12	-16	-38
2.883	2.183	2.543	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	3.943	4.365	6.078
-2524	-2125	-2.744	Tilbakebetaling - utstedt verdipapir	-3.388	-3376	-4537
-145	-145	0	Tilbakekjøp fondsobligasjon	0	-145	-145
-99	-69	-67	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	-135	-127	-178
-14	-7	-8	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-8	-7	-14
-78	-78	-83	Utbytte til aksjeiere	-83	-78	-78
23	-241	-359	C Netto likviditetsendring finansiering	329	632	1.126
-7	-298	-348	A+B+C Netto endring likvider i perioden	47	28	-51
1.582	1.582	1.575	Likviditetsbeholdning periodens start	551	602	602
1.575	1.284	1.227	Likviditetsbeholdning periodens slutt	598	630	551
			Likviditetsbeholdning spesifisert			
87	86	78	Kontanter og fordringer på sentralbanker	78	86	87
1.488	1.198	1.149	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsetid	520	544	464
1.575	1.284	1.227	Likviditetsbeholdning	598	630	551

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Både konsernregnskapet og regnskapet til morbanken er utarbeidet i henhold til IFRS standarder, regnskapsprinsippene innenfor det enkelte området er beskrevet i årsregnskapet for 2017. Effekter av implementering IFRS 9 er beskrevet i note 1 og 22 i årsrapporten. Note 22 viser klassifisering og måling av finansielle instrumenter per 31.12.17 etter IAS 39 og per 01.01.18 etter IFRS 9. I tillegg viser noten avstemming tapsavsetninger IAS 39 og IFRS 9, samt effekt på egenkapital ved implementering.

Delårsrapport er i samsvar med IAS 34 og er ikke revidert.

IFRS 9

IFRS 9 trådte i kraft 01.01.18. IFRS 9 er en forretningsorientert modell for klassifisering og måling av finansielle eiendeler. Standarden erstatter tidligere standard IAS 39. Banken har valgt å ikke omarbeide sammenligningstall for 2017.

For Helgeland Sparebank har overgangen til IFRS 9 fått konsekvenser for beregningen av konsernets og morbankens tapsnedskrivninger, samt for regnskapsføring av verdiendringer på aksjer, obligasjoner og sertifikater som har vært klassifisert som holdt tilgjengelig for salg iht. IAS 39. Verdiendringer på aksjer, obligasjoner og sertifikater tilgjengelig for salg ble tidligere ført over utvidet resultat, men fra 01.01.18 er slike verdiendringer innregnet i ordinært resultat. Boliglån i morbanken som kan overføres til boligkreditselskapet er vurdert til virkelig verdi, med verdiendring over utvidet resultat.

I resultatregnskapet i 2018 i posten, renteinntekter målt til virkelig verdi, inngår renteinntekter fra boliglån, fastrente utlån og renter rentebærende verdipapirer i morbanken, i konsernet inngår renteinntekter fra fastrente utlån og rentebærende verdipapirer. Øvrige renteinntekter inngår i posten renteinntekter målt til amortisert kost.

Nedskrivninger for tap på utlån og garantier

Banken har i samarbeid med flere andre banker utviklet en beregningsmodell i samsvar med kravene i IFRS 9.

Etter tidligere regler skulle nedskrivninger for tap bare finne sted når det var objektive bevis for at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring. Etter IFRS 9 innregnes tapsavsetningene basert på forventet kredittap.

Måling av avsetningen for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Dette gjøres i tre «trinn»:

Trinn 1: Det avsettes for 12-måneders forventet tap ved førstegangs balanseføring, når kredittrisikoen ikke er vesentlig forverret etter førstegangs innregning eller instrumentet har lav kredittrisiko på rapporteringsdagen.

Trinn 2: Det avsettes forventet tap for resterende løpetid dersom kredittrisikoen er vesentlig forverret etter førstegangs innregning. Dette gjelder ikke for engasjement med lav kredittrisiko på rapporteringsdagen (Trinn 1), samt for engasjement der det foreligger objektive bevis på tap (Trinn 3).

Trinn 3: Det avsettes forventet tap for resterende løpetid for misligholdte engasjement. Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Alle engasjement der det er gjort en individuell nedskrivning skal ligge i trinn 3.

Forutsetninger; Om et engasjement er «vesentlig forverret» avgjøres ved å sammenligne sannsynlighet for mislighold (PD) på innvilgelsestidspunkt med PD på beregningstidspunkt. Et engasjement som på beregningstidspunkt har en PD høyere enn 0,75 % og samtidig enten har fått dobbelt så høy PD, eller har fått en PD som minst er 5 %-poeng høyere, anses å være vesentlig forverret.

Forventet tap beregnes som produktet av sannsynlighet for mislighold (PD), eksponering ved mislighold (EAD) og tap gitt mislighold (LGD), og skal være forventningsrett. PD-modellen har vært i bruk i banken siden 2009, mens LGD-modellen er utviklet den siste tiden.

Tre forskjellige scenarier, som påvirker fremskrevet LGD og PD, er utviklet på bakgrunn av empiri, og makro-variabler.

NOTE 2. SEGMENT

Konsernet har definert ett geografisk hovedområde – Helgeland og konsernet har kun mindre eksponering for kredittrisiko utenfor det geografiske hovedområdet.

Konsernet har delt bankdriften inn i to segmenter, fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Morbank

Konsem

30.09.18

30.09.18

PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt
148	202	14	364	Netto renteinntekter	218	205	-1	422
20	9	37	66	Netto provisjonsinntekter	20	9	37	66
0	0	107	107	Inntekter	0	0	54	54
61	31	117	209	Driftskostnader	65	33	114	212
0	111	0	111	Tap på utlån	0	111	0	111
107	69	41	217	Resultat før skatt	173	70	-24	219
11.542	9.012	0	20.554	Utlån til kunder	18.410	9.096		27.506
-18	-233	0	-251	Tapsavsetninger	-18	-233		-251
0	0	6.638	6.638	Andre eiendeler			5.547	5.547
11.524	8.779	6.638	26.941	Sum eiendeler per segment	18.392	8.863	5.547	32.802
9.937	7.584		17.521	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.937	7.140		17.077
	8		8	Tapsavsetninger ubenyttet trekk og garantier		8		8
		9.412	9.412	Annen gjeld og egenkapital			15.717	15.717
9.937	7.592	9.412	26.941	Sum gjeld og egenkapital	9.937	7.148	15.717	32.802

Morbank

Konsem

30.06.17

30.09.17

PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt
162	192	14	368	Netto renteinntekter	227	194	-3	418
19	9	35	63	Netto provisjonsinntekter	19	9	35	63
		73	73	Inntekter			39	39
62	31	113	206	Driftskostnader	65	32	111	208
-1	37		36	Tap på utlån	-1	37		36
120	133	9	262	Resultat før skatt	182	134	-40	276
11.475	8.401		19.876	Utlån til kunder	17.434	8.468		25.902
-4	-57		-61	Individuell nedskrivning utlån	-4	-58		-62
-18	-69		-87	Gruppenedskrivning	-23	-69		-92
		6.242	6.242	Andre eiendeler			5.182	5.182
11.453	8.275	6.242	25.970	Sum eiendeler per segment	17.407	8.341	5.182	30.930
9.502	7.527		17.029	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.603	7.118		16.721
		8.941	8.941	Annen gjeld og egenkapital			14.209	14.209
9.502	7.527	8.941	25.970	Sum gjeld og egenkapital	9.603	7.118	14.209	30.930

NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank					Konsem				
31.12.17	Q3/17	Q3/18	30.09.17	30.09.18	30.09.18	30.09.17	Q3/18	Q3/17	31.12.17
0	0	0	0	-1	Urealisert verdiendring verdipapirer	-1	0	0	0
-3	0	-1	-2	-1	Realisert gevinst/tap verdipapirer	-1	-2	-1	-3
-3	0	-19	-2	3	Netto gevinst/tap aksjer	3	1	-19	0
44	1	0	44	56	Aksjeutbytte / (konsemdrag; morbank)	6	10	0	10
31	19	20	31	39	Resultatandel fra Helgland Invest AS	39	31	20	19
0	0	0	0	1	Resultatandel fra Rede	1	0	0	0
-2	0	-1	0	-2	Urealisert verdiendring fastrente utlån	-2	0	-1	-2
-3	0	0	-4	-1	Urealisert verdiendring innlån og swapper	-1	-4	0	-3
64	20	-1	67	94	Sum verdiendring finansielle instrumenter	44	36	-1	19
								19	33

NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER

Morbank					Konsem				
31.12.17	Q3/17	Q3/18	30.09.17	30.09.18	30.09.18	30.09.17	Q3/18	Q3/17	31.12.17
137	38	34	104	101	Lønn og sosiale utgifter	102	104	34	135
80	22	23	60	67	Generelle administrasjonskostnader	66	60	24	82
11	2	3	8	9	Av- og nedskrivninger på driftsmidler	13	13	4	18
41	10	10	33	32	Andre driftskostnader	31	31	9	40
269	72	70	205	209	Sum ordinære driftskostnader	212	208	71	275

NOTE 5. NEDSKRIVNING PÅ ENGASJEMENT

Morbank					Konsem				
31.12.17	Q3/17	Q3/18	30.09.17	30.09.18	30.09.18	30.09.17	Q3/18	Q3/17	31.12.17
		-3		-5	Periodens endring i nedskrivning trinn 1	-5		-3	
		5		-2	Periodens endring i nedskrivning trinn 2	-2		5	
		19		114	Periodens endring i nedskrivning trinn 3	114		19	
		1		6	Periodens konstatert tap	6		1	
31	5	0	31		Periodens endring i individuelle nedskrivninger	31	0	5	31
9	5	0	5		Endring gruppenedskrivninger	5	0	5	10
3	0	0	2		Period. konst. tap som det tidl. år er avsatt ind.nedsk. for	2	0	0	3
26	1	0	2		Period. konst. tap som det tidl. år ikke er avsatt ind.nedsk. for	2	0	1	26
-4	0	-2	-4	-2	Period. inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-2	-4	-2	-4
65	11	20	36	111	Resultatført nedskrivninger på engasjement	111	36	20	66

Avsetning for tap og tapskostnad er beregnet iht IFRS 9, metode er beskrevet i årsregnskapet note 22. Tall for tilsvarende periode i fjor og 31.12.17 er satt opp etter IAS 39 og er ikke direkte sammenlignbart med 2018.

NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS OG UTBYTTEGRUNNLAG

Morbank					Konsem		
31.12.17	30.09.17	30.09.18			30.09.18	30.09.17	31.12.17
256	215	187	Resultat etter skatt		177	218	273
-14	-11	-8	Renter fondsobligasjo		-8	-11	-14
242	204	179	Resultat (eks. renter fondsobligasjon)		169	207	259
76,5 %	76,5 %	76,3 %	Egenkapitalbeviserens andel av resultatet (IB brøk)		76,3 %	76,5 %	76,5 %
8,9	7,5	6,5	Resultat per egenkapitalbevis		6,2	7,6	9,5
8,9	7,5	6,5	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		6,2	7,6	9,5

Morbank				Konsem		
	30.09.18	30.09.17	31.12.17			
Resultat etter skatt	187	215	256			
Renter fondsobligasjon	-8	-11	-14			
Endring fond for vurderingsforskjeller	-18	-12	-24			
Utbyttegrunnlag	161	192	218			

NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN

Morbank					Konsern			
30.09.17	%	30.09.18	%		30.09.18	%	30.09.17	%
17.108	86,1	17.428	84,8	Helgeland	22.842	83,0	21.835	84,5
2.753	13,8	3.098	15,1	Norge for øvrig	4.639	16,9	4.042	15,4
15	0,1	19	0,1	Utenfor Norge	25	0,1	25	0,1
19.876	100	20.545	100	Sum brutto utlån	27.506	100	25.902	100

NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAPSAVSETNING FORDELT PÅ NÆRING

30.09.2018							Konsern
Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat) (FVOCI)							
	Brutto utlån	Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån	
	Amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi (FVOCI)	Total	
Kommuner og kommuneforetak	3	-	-	-	-	3	
Forsikring og finansielle foretak	0	-	-	-	-	0	
Jord- og skogbruk	1.424	-1	-6	-4	16	1.429	
Fiske og havbruk	1.179	-2	-1	-	-	1.176	
Industri og bergverk	548	-	-2	-	-	546	
Bygg, anlegg og kraft	1.285	-4	-18	-53	9	1.219	
Handel, hotell og restaurant	313	-1	-1	-	-	311	
Transport og tjenesteytende næring	1.110	-2	-4	-39	25	1.090	
Eiendomsdrift	3.166	-4	-17	-74	18	3.089	
Sum næring	9.028	-14	-49	-170	68	8.863	
Personmarked	17.471	-1	-5	-13	939	18.391	
Totalt	26.499	-15	-54	-183	1.007	27.254	
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier PM		-0	-0	-0			
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier BM		-4	-4	-1			

30.09.2018							Morbank
Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat -							
	Brutto utlån	Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån	
	Amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi (FVOCI)	Total	
Kommuner og kommuneforetak	3	-	-	-	-	3	
Forsikring og finansielle foretak	0	-	-	-	-	0	
Jord- og skogbruk	1.271	-1	-6	-4	150	1.410	
Fiske og havbruk	1.154	-2	-1	-	20	1.171	
Industri og bergverk	532	-	-2	-	12	542	
Bygg, anlegg og kraft	1.228	-4	-18	-53	49	1.202	
Handel, hotell og restaurant	296	-1	-1	-	11	305	
Transport og tjenesteytende næring	943	-2	-4	-39	130	1.028	
Eiendomsdrift	3.061	-4	-17	-73	143	3.110	
Sum næring	8.488	-14	-49	-169	515	8.771	
Personmarked	489	-1	-5	-13	11.053	11.523	
Totalt	8.977	-15	-54	-182	11.568	20.294	
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier PM		-0	-0	-0			
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier BM		-4	-4	-1			

Trinn 1: Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån. Trinn 2: Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring. Trinn 3: Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis (mislighold mv.).

	30.09.18		30.09.17			
	Engasj. %-andel		Engasj. %-andel		Nedskr.	Tap
Kommuner og kommuneforetak	3	0,0 %	5	0,0 %	0	0
Forsikring og finansielle foretak	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0
Jord- og skogbruk	1.440	5,2 %	1.367	5,3 %	7	6
Fiske- og havbruk	1.179	4,3 %	928	3,6 %	0	0
Industri og bergverk	548	2,0 %	427	1,6 %	1	1
Bygg, anlegg og kraft	1.294	4,7 %	1.302	5,0 %	1	0
Handel, hotell og restaurant	313	1,1 %	321	1,2 %	2	0
Transport og tjenesteytende næring	1.135	4,1 %	853	3,3 %	40	25
Eiendomsdrift	3.184	11,6 %	3.265	12,6 %	6	0
Sum næring	9.096	33,1 %	8.468	32,7 %	57	32
Personmarked	18.410	66,9 %	17.434	67,3 %	4	-1
Sum brutto utlån	27.506	100 %	25.902	100 %	61	31
Avsetning forventet tap/ending avsetn.					92	5
Sum					153	36
Herav bruttoutlån Helgeland Boligkreditt	6.998	25,4 %	6.069	23,1 %		

Morbank

	30.09.18		30.09.17			
	Engasj. %-andel		Engasj. %-andel		Nedskr.	Tap
Kommuner og kommuneforetak	3	0,0 %	5	0,0 %	0	0
Forsikring og finansielle foretak	0	0,0 %		0,0 %	0	0
Jord- og skogbruk	1.421	6,9 %	1.354	6,8 %	7	6
Fiske- og havbruk	1.174	5,7 %	928	4,7 %	0	0
Industri og bergverk	544	2,6 %	423	2,1 %	1	1
Bygg, anlegg og kraft	1.277	6,2 %	1.284	6,5 %	1	0
Handel, hotell og restaurant	307	1,5 %	313	1,6 %	2	0
Transport og tjenesteytende næring	1.073	5,2 %	791	4,0 %	40	25
Eiendomsdrift	3.204	15,6 %	3.302	16,6 %	6	0
Sum næring	9.003	43,8 %	8.400	42,3 %	57	32
Personmarked	11.542	56,2 %	11.476	57,7 %	4	-1
Sum brutto utlån	20.545	100 %	19.876	100 %	61	31
Avsetning forventet tap/ending avsetn.					87	5
Sum					148	36

NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

Morbank

Konsem

31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
132	166	370	Misligholdte engasjement over 90 dager	370	166	132
14	30		Individuelle nedskrivninger		30	14
		68	Trinn 3 nedskrivninger	67		
118	136	302	Sum netto misligholdte engasjement	303	136	118
111	55	291	Øvrige tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	291	55	111
46	26		Individuelle nedskrivninger		26	46
		94	Trinn 3 nedskrivninger	106		
65	29	197	Sum netto tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	185	29	65
183	165	499	Sum misligholdte og tapsutsatte engasjement	488	165	183
0,9 %	0,8 %	2,4 %	I prosent av brutto utlån	1,8 %	0,6 %	0,7 %

Et misligholdt engasjement er summen av kundens totale engasjement dersom en del av engasjementet har vært overtrukket i mer enn 90 dager. Tapsutsatte engasjement er engasjement som ikke er misligholdt men har tapsavsetning.

Note 22 i årsrapporten gir en beskrivelse av engasjement som er plassert i trinn 3 ved beregning av forventet tap. I trinn 3 nedskrivninger på misligholdte lån inngår forventet tap og individuelle nedskrivninger.

NOTE 10. ENDRING TAPSAVSETNINGER I BALANSEN

Endringer i balanseposter fra 01.01.18 til 30.09.18 iht. IFRS 9. Individuelle nedskrivninger inngår i trinn 3. I tabellene inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttet kreditt og garantier) som er styrt til gjeldssiden i balansen. Note 22 i årsrapporten viser avstemming av tapsavsetninger IAS 39 og IFRS 9 ved implementering 01.01.18, samt effekt ved implementering mot egenkapital.

					Konsem
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt	
Tapavsetning pr. 01.01.18	20	55	86	161	
Overføringer til trinn 1	12	-11	-1	0	
Overføringer til trinn 2	-5	6	-1	0	
Overføringer til trinn 3	-2	-19	21	0	
Netto endring	-10	16	70	76	
Nye tap	7	15	6	28	
Forventet tap	-2	-4	-8	-14	
Konstartert tap	0	0	6	6	
Inngått på tidligere konstaterte tap	0	0	4	4	
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0	
Andre justeringer	0	0	0	0	
Tapsavsetninger pr. 30.09.18	20	58	183	261	
Brutto utlån	23.080	3.765	661	27.506	

					Morbank
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt	
Tapavsetning pr. 01.01.18	19	55	86	160	
Overføringer til trinn 1	12	-11	-1	0	
Overføringer til trinn 2	-5	6	-1	0	
Overføringer til trinn 3	-2	-19	21	0	
Netto endring	-10	16	70	76	
Nye tap	7	15	6	28	
Forventet tap	-2	-4	-8	-14	
Konstartert tap	0	0	6	6	
Inngått på tidligere konstaterte tap	0	0	4	4	
Endring i risikomodell/parametere	0	0	0	0	
Andre justeringer	0	0	0	0	
Tapsavsetninger pr. 30.09.18	19	58	183	260	
Brutto utlån	16.774	3.112	659	20.545	

NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSER UTENOM BALANSEN

								Konsem
					30.09.18	30.09.17	31.12.17	
31.12.17	30.09.17	30.09.18						
1.942	1.920	2.266	Ubenyttet trekk		2.727	2.343	2.392	
505	510	504	Garantiansvar		504	510	505	
476	845	870	Forpliktelse Helgeland Boligkreditt AS			0	0	
2.923	3.275	3.640	Sum ubenyttet trekk og garantier		3.231	2.853	2.897	

I tillegg har morbanken en forpliktelse ovenfor Helgeland Boligkreditt AS som har en revolverende trekkfasilitet (med løpetid > ett år) som skal dekke betalingsforpliktelser i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode.

NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP

Datterselskaper er konsolidert og eierinteresser med betydelig innflytelse er tatt inn etter egenkapitalmetoden. Foreløpig delårsregnskap for datterselskaper og tilknyttede selskaper er lagt til grunn i konsernregnskapet.

Investeringer i datterselskaper (DS)

						Morbank
	Aksjekap.	Antall aksjer	Eierandel %	Bokført verdi		
				30.09.18	30.09.17	
ANS Bankbygg Mo	49,0		97,5 %	46	46	
Helgeland Boligkreditt AS	540,0	540.000	100 %	540	390	
AS Sparebankbygg	0,1	100	100 %	1	1	
Helgeland Spb.eiend.selskap AS	0,1	100	100 %	0,4	0,4	
Helgeland Utviklingsselskap AS	0,5	500	100 %	6	3	
Storgata 73 AS	0,1	140	53 %	1	1	
Sum investeringer i DS				595	441	

Tilknyttede selskaper (TS)

Banken har vurdert at HSB har betydelig innflytelse, men ikke faktisk kontroll i Helgeland Invest AS. Se mer utfyllende informasjon i note1 og note 27 i årsrapport 2017. Direktør bedriftsmarked i HSB, er pt vara i styret i Helgeland Invest AS.

						Morbank og konsern
						30.09.18
Balanse 100 % eierandel		Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktiggj.	Langsikt.gj.	Egenkapital
Helgeland Invest AS		60	677	0	0	737
REDE Eiendomsmegling AS		10	33	5	1	37,0
Sum		70	710	5	1	774
Bankens andel						
Helgeland Invest AS	48,3 %	29	327	2	0	356
REDE AS (inkl. merverdi)	40,0 %	4	13	2	0	15
Sum		33	340	4	1	371

						Morbank og konsern
						31.12.17
Balanse 100 % eierandel		Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktiggj.	Langsikt.gj.	Egenkapital
Helgeland Invest AS		20	659	0	0	679
REDE Eiendomsmegling AS		10	31	5	1	35,0
Sum		30	690	5	1	714
Bankens andel						
Helgeland Invest AS	48,3 %	10	318	2	0	328
REDE AS (inkl. merverdi)	40,0 %	4	12	2	0	14
Sum		14	331	4	1	342

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, balanseverdier:

			<i>Morbank og konsern</i>	
			30.09.18	31.12.17
Endring bankens eierandel i Helgeland Invest				
Balanseført verdi			328	300
Justering verdi			0	0
Utbytte			-10	-4
Resultatandel			39	31
Balanseført verdi			356	328

			<i>Morbank og konsern</i>	
			31.09.18	31.12.17
Endring bankens eierandel i REDE				
Balanseført verdi			14	15
Utbytte			0	0
Resultatandel			1	-1
Merverdi/goodwill			0	0
Balanseført verdi			15	14

Sum tilknyttede selskap			371	342
--------------------------------	--	--	------------	------------

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, resultatposter:

						<i>Morbank og konsern</i>	
						30.09.18	
		Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat etter skatt	
Resultat 100%							
Helgeland Invest AS		82	0	0	2	80	
REDE Eiendomsmegling AS		12	1	0	9	2	
Sum		94	1	0	11	82,4	
Resultat bankens eierandel							
Helgeland Invest AS	48,3 %	40	0	0	1	39	
REDE Eiendomsmegling AS	40,0 %	5	0	0	4	1	
Sum		45	0	0	5	40	

						<i>Morbank og konsern</i>	
						31.12.17	
		Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat etter skatt	
Resultat 100%							
Helgeland Invest AS		67	0	0	2	65	
REDE Eiendomsmegling AS		35	1	0	36	-2	
Sum		102	1	0	38	63	
Resultat bankens eierandel							
Helgeland Invest AS	48,3 %	32	0	0	1	31	
REDE Eiendomsmegling AS	40,0 %	14	0	0	14	-1	
Sum		46	0	0	15	31	

NOTE 13. DRIFTSMIDLER

<i>Morbank</i>				<i>Konsern</i>		
31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
66	58	66	Driftsmidler	138	135	141
66	58	66	Sum driftsmidler	138	135	141

NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

Opplysningene gis i henhold til IAS 24 for "Opplysninger om nærstående parter" (Transaksjoner mot ledende ansatte og tillitsmenn fremkommer i note i årsregnskapet). Helgeland Sparebank definerer datterselskapene og tilknyttede selskaper som nærstående parter i forhold til denne regnskapsstandarden. Transaksjoner mellom morbank, konsernselskaper og tilknyttede selskaper foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter:

Helgeland Boligkreditt AS (eierandel 100 %)

Overførte lån per 30.09.18 utgjør totalt 6.998 mill. kr. Obligasjoner med fortrinnsrett i boligkredittselskapet utgjør 6.231 mill. kr hvorav 0 (97) mill. kr er kjøpt av Helgeland Sparebank. Driftskreditt på 1.500 mill. kr er per 30.07.18 trukket med 630 mill. kr. I tillegg har selskapet en revolverende trekkfasilitet (med løpetid > ett år) gitt av Helgeland Sparebank som skal dekke betalingsforpliktelser i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode. Avtalene er inngått etter prinsipp om armlengdes avstand. I konsernregnskapet er effektene av fasilitetene eliminert. HSB har mottatt konsernbidrag på 48,8 mill. kr i 2018.

Ans Bankbygg (eierandel 97 %)

Banken leier lokaler av ANS Bankbygg og har betalt 3,3 mill. kr i 2018.

Helgeland Invest AS (48,3 %)

Note 12 gir utfyllende informasjon om regnskapsmessig effekter av bankens eierposisjon i Helgeland Invest AS.

NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Vurdering av virkelig verdi finansielle instrumenter fordelt på nivå

Tabellen viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmetode (IFRS13). Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1 - Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2 - Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen
- Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger)

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Ikke børsnoterte aksjer og fastrente utlån er klassifisert under nivå 3. Verdivurdering av aksjer der det ikke er aktivt marked, legges kjente omsetningsverdier til grunn eller siste emisjonskurs. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon eller lignende. Fastrente utlån er vurdert til virkelig verdi.

Hovedstol fastrente utlån per 30.09.17 var 1.009 mill. kr og 1.007 mill. kr per 30.09.18. Netto renterisiko ved et parallelt renteskift på 1 %-poeng for fastrente utlån og derivater fastrenteutlån per 30.09.17 var -1 mill. kr og -5 mill. kr per 30.09.18.

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi						
Morbank				Konsern		
30.09.18				30.09.18		
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat						
0	0	1.007	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	0	0	1.007
0	3.881	362	- Certifikater, obligasjoner og aksjer til virkelig verdi		3.931	362
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat						
0	0	10.561	- Boliglån (fom. 01.01.18)			
0	87	0	- Finansielle derivater, sikring		87	
0	3.968	11.930	Sum eiendeler	0	4.018	1.369
FORPLIKTELSE						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat						
	14		- Finansielle derivater		14	
0	14	14	Sum forpliktelser	0	14	0
Aksjer	utlån	sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	utlån	sum
322	10.318	10.640	IB	322	934	1.256
0	-318	-318	Innbetalinger lån/salg aksjer	0	-196	-196
24	1.568	1.592	Nye lån/aksjer	24	290	314
16	6	22	Verdiendring	16	-21	-5
			Reklassifisering			
362	11.574	11.936	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	362	1.007	1.369

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi						
Morbank				Konsern		
31.12.17				31.12.17		
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat						
0	0	934	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	0	0	934
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg						
0	3.804	322	- Certifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg	0	3.804	322
0	125		- Finansielle derivater (sikring)	0	125	0
0	3.929	1.256	Sum eiendeler	0	3.929	1.256
FORPLIKTELSE						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat						
0	27	0	- Finansielle derivater	0	27	0
0	27	0	Sum forpliktelser	0	27	0
Aksjer	utlån	sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	utlån	sum
241	1.202	1.443	IB	241	1202	1.443
0	-318	-318	Innbetalinger lån/salg aksjer	0	-318	-318
21	70	91	Nye lån/aksjer	21	70	91
60	-20	40	Verdiendring	60	-20	40
0	0	0	Reklassifisering	0	0	0
322	934	1.256	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	322	934	1.256

NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER

Morbank

Konsern

30.09.18				30.09.18			
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi		
sum	eiendeler forpliktelse			sum	eiendeler forpliktelse		
980	0	14	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	980	0	14	
75	0	0	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	75	0	0	
1.055	0	14	Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.055	0	14	
2.500	87		Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.500	87	0	
2.500	87	0	Sum finansielle derivater sikring	2.500	87	0	

Morbank

Konsern

30.09.17				30.09.17			
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi		
sum	eiendeler forpliktelse			sum	eiendeler forpliktelse		
1.236	0	28	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	1.236	0	28	
75	0	0	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	75	0	0	
1.311	0	28	Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.311	0	28	
2.600	116	0	Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.600	116	0	
2.600	116	0	Sum finansielle derivater sikring	2.600	116	0	

Netto presentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank og konsern

30.09.18					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	87	0	87	-14	73
Derivater som forpliktelser	14	0	14	-14	0

Morbank og konsern

30.09.17					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	116	0	116	-28	88
Derivater som forpliktelser	28	0	28	-28	0

Aktuelle instrumenter for styring av renterisiko vil primært være renteswapper (rentebytteavtaler). Handel i derivater kan gjøres med ulike motparter. For å differensiere motpartsstrukturen benyttes et utvalg av de store bankene/meglerhusene som står for hovedtyngden av omsetningen i renterelaterte produkter i markedet. Dersom banken har samme motpart derivater både på eiendelssiden og gjeldssiden kan disse motregnes.

NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.17	30.09.18	(mill.kr.)	30.09.18	31.12.17
5.263	4.954	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	11.173	10.733
80	47	Verdijustering	45	80
32	34	Påløpte renter	49	38
5.375	5.035	Sum verdipapirgjeld	11.267	10.851

<i>Konsern</i>				
Endring i verdipapirgjeld	31.12.17	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	10.733	3.793	-3.388	35
Verdijusteringer	80			-35
Påløpte renter	38			11
Totalt	10.851	3.793	-3.388	11

<i>Morbank</i>				
Endring i verdipapirgjeld	31.12.17	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5.263	2.393	-2.744	42
Verdijusteringer	80			-33
Påløpte renter	32			2
Totalt	5.375	2.393	-2.744	11

<i>Konsern/morbank</i>				
Endring i ansvarlig lån	31.12.17	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.
Ansvarlig kapital, nominell verdi	300	150		0
Verdijustering	-			-1
Påløpte renter	-			2
Totalt	300	150	-	1

<i>Konsern</i>		
Balanseført verdi	30.09.18	31.12.17
Obligasjonsgjeld, amortisert kost	8.685	8.078
Obligasjonsgjeld, sikring	2.582	2.773
Sum verdipapirgjeld	11.267	10.851

<i>Morbank</i>		
Balanseført verdi	30.09.18	31.12.17
Obligasjonsgjeld, amortisert kost	2.454	2.602
Obligasjonsgjeld, sikring	2.582	2.773
Sum verdipapirgjeld	5.036	5.375

NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>				
%	30.09.17	%	30.09.18		30.09.18	%	30.09.17	%	
91,1 %	15.472	89,6 %	15.701	Helgeland	15.257	89,3 %	15.164	90,9 %	
8,3 %	1.445	9,7 %	1.698	Norge for øvrig	1.698	9,9 %	1.445	8,4 %	
0,7 %	112	0,7 %	122	Utenfor Norge	122	0,7 %	112	0,7 %	
100 %	17.029	100 %	17.521	Sum	17.077	100 %	16.721	100 %	

NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING

<i>Morbank</i>					<i>Konsem</i>			
%	30.09.17	%	30.09.18		30.09.18	%	30.09.17	%
2,6 %	441	3,7 %	644	Forsikring og finansielle foretak	199	1,2 %	161	1,0 %
11,2 %	1.903	10,0 %	1.755	Fylkeskommuner og kommuner	1.755	10,3 %	1.903	11,4 %
1,8 %	309	1,9 %	335	Jord-og skogbruk	335	2,0 %	309	1,8 %
4,7 %	801	5,1 %	892	Fiske- og havbruk	892	5,2 %	801	4,8 %
0,8 %	142	1,0 %	180	Industri og bergverk	180	1,1 %	142	0,8 %
6,4 %	1.092	3,4 %	595	Bygg, anlegg og kraft	595	3,5 %	1.092	6,5 %
2,8 %	472	2,5 %	431	Handel, hotell og restaurant	431	2,5 %	472	2,8 %
9,9 %	1.693	10,3 %	1.803	Transport og tj.ytende næring	1.804	10,6 %	1.693	10,1 %
4,0 %	674	5,4 %	949	Eiendomsdrift	949	5,6 %	646	3,9 %
44,2 %	7.527	43,3 %	7.584	Sum næring	7.140	41,8 %	7.219	43,2 %
55,8 %	9.502	56,7 %	9.937	Personmarked	9.937	58,2 %	9.502	56,8 %
100 %	17.029	100 %	17.521	Sum	17.077	100 %	16.721	100 %

NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE

				<i>Morbank</i>	
Per 30.09.18	Antall	%-andel		Antall	%-andel
Sparebankstiftelsen Helgeland	7.255.020	34,8 %	Landkreditt Utbytte	300.000	1,4 %
Pareto AS	1.949.392	9,3 %	Catilina Invest AS	256.046	1,4 %
VPF Nordea Norge	1.407.987	6,7 %	VPF Nordea Avkastning	244.270	1,2 %
Merrill Lynch Prof.	1.155.047	5,5 %	VPF Nordea Kapital	238.245	1,1 %
VPF Eika Egenkapital	594.950	2,9 %	AF Kapital Managemet	181.749	0,9 %
Pope Asset Management BNY	559.373	2,7 %	Melum Mølle AS	177.000	0,8 %
MP Pensjon PK	462.203	2,2 %	Vigner Olaisen AS	144.653	0,7 %
Bergen Kommunale Pensjon.	460.803	2,2 %	Melesio Capital AS	137.188	0,7 %
Lamholmen Invest AS	447.353	2,1 %	Nervik Steffen	115.000	0,6 %
Helgeland Kraft AS	377.691	1,8 %	Verdipapirfondet NOR	105.227	0,5 %
Sum 10 største eiere	14.669.819	70,3 %	Sum 20 største eiere	16.569.197	79,6 %

Banken har utstedt totalt 20.871.427 stk egenkapitalbevis pålydende kr. 10,-.

Sparebankstiftelsen har kjøpt 60.000 nye egenkapitalbevis med oppgjør 2.10.18 og eier nå 35,05 %.

NOTE 21. KAPITALDEKNING

Kapitaldekningen er utarbeidet etter regelverk CRD IV/Basel III (standardmetode kredittrisiko) .

Morbank				Konsern		
31.12.17	30.09.17	30.09.18	Kapital	30.09.18	30.09.17	31.12.17
208	208	208	Egenkapitalbevis	208	208	208
971	971	971	Overkursfond	971	971	971
-3	-3	-2	Egne egenkapitalbevis	-2	-3	-3
299	287	299	Hybridkapital (FO)	299	287	299
1.475	1.463	1.476	Sum innskutt kapital	1.476	1.463	1.475
541	516	540	Grunnfond	540	516	541
424	347	425	Fond for urealiserte gevinster	425	347	424
44	20	25	Gavefond	25	20	44
659	575	654	Utjevningsfond	654	575	659
84	0	0	Avsatt utbytte	0	0	84
0	0	0	Annen egenkapital	61	43	61
1.752	1.458	1.644	Sum opptjent egenkapital	1.705	1.501	1.813
3.227	2.921	3.120	Sum balanseført egenkapital	3.181	2.964	3.288
-299	-287	-299	Hybridkapital (FO)	-299	-287	-299
-69	-25	-90	Eierandeler i finansinstitusjoner	-85	-21	-65
-124	-12	-62	Øvrig (Utbytte, gaver, andre fradrag)	-63	-16	-142
2.735	2.597	2.669	Sum ren kjernekapital	2.734	2.640	2.782
-14	-7	-16	Eierandeler i finansinstitusjoner	-16	-6	-13
0	-3	0	Øvrig	0	-2	0
299	287	299	Hybridkapital (FO)	299	287	299
3.020	2.874	2.952	Sum kjernekapital	3.017	2.919	3.068
300	300	451	Ansvarlig lånekapital	451	300	300
-1	-1	-1	Eierandeler i finansinstitusjoner	-1	-1	-1
0	-2	0	Øvrig	0	-1	0
299	297	450	Sum tilleggskapital	450	298	299
3.319	3.171	3.402	Sum netto ansvarlig kapital	3.467	3.217	3.367
16.453	15.774	16.886	Vektet beregningsgrunnlag *)	18.074	17.093	17.618
16,62 %	16,46 %	15,81 %	Ren kjemekapitaldekning i %	15,13 %	15,44 %	15,79 %
18,35 %	18,22 %	17,48 %	Kjernekapitaldekning i %	16,69 %	17,08 %	17,41 %
20,17 %	20,10 %	20,15 %	Totalkapitaldekning i %	19,18 %	18,82 %	19,11 %
			Inklusiv samarbeidende gruppe			
			Ren kjemekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	14,90 %	15,04 %	15,53 %
			Kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	16,53 %	16,74 %	17,20 %
			Totalkapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	19,02 %	18,47 %	18,90 %

Noten viser beregningsgrunnlag Basel III (standardmetode kredittrisiko)

31.12.17	30.09.17	30.09.18	Beregningsgrunnlag	30.09.18	30.09.17	31.12.17
0	0	0	Stater og sentralbanker	0	0	0
263	204	276	Lokale og regionale myndigheter	276	204	263
398	382	365	Institusjoner	154	166	146
1.066	1.076	1.707	Foretak	1.707	1.076	1.065
1.232	1.450	1.071	Massemarkedsengasjementer	1.043	1.213	1.431
10.006	9.431	9.654	Engasjementer med pant. i eiendom	12.229	12.065	12.307
210	202	437	Forfalte engasjementer	437	202	210
680	680	739	Obligasjoner med fortrinnsrett	116	140	132
0	0	0	Andeler i verdipapirfond	0	0	0
1.250	1.099	1.309	Egenkapitalposisjoner	734	663	660
121	113	121	Øvrige engasjementer	191	190	197
15.227	14.636	15.680	Beregningsgrunnlag kredittrisiko	16.888	15.919	16.411
1.188	1.102	1.188	Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.168	1.137	1.168
39	37	18	Frdrag/tillegg i beregningsgrunnlaget	18	37	39
16.453	15.774	16.886	Totalt beregningsgrunnlag	18.074	17.093	17.618

Overgang fra byggefinansiering til privat boligfinansiering har redusert beregningsgrunnlaget.

RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL

Morbank						Konsern				
31.12.17	Q3/17	Q3/18	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	Q3/18	Q3/17	31.12.17
2,99	2,94	2,88	3,02	2,91	Renteinntekter og lignende inntekter	2,93	3,05	2,89	3,00	3,00
1,10	1,07	1,08	1,11	1,09	Rentekostnader og lignende kostnader	1,18	1,21	1,19	1,15	1,17
1,90	1,87	1,79	1,91	1,82	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,75	1,85	1,70	1,84	1,83
0,37	0,37	0,36	0,37	0,36	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,30	0,31	0,29	0,31	0,31
0,04	0,05	0,03	0,04	0,03	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjen.	0,03	0,04	0,02	0,04	0,04
0,33	0,32	0,33	0,33	0,33	Netto provisjonsinntekter	0,27	0,28	0,27	0,27	0,28
0,25	0,30	-0,01	0,35	0,47	Netto verdiendring og gevinst/tap på fin. instr.	0,18	0,16	-0,01	0,25	0,11
0,03	0,02	0,10	0,03	0,06	Andre driftsinntekter	0,04	0,01	0,07	0,01	0,02
1,04	1,10	1,04	1,06	1,04	Ordinære driftskostnader	0,88	0,92	0,86	0,92	0,89
0,25	0,17	0,30	0,19	0,55	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v.	0,46	0,16	0,24	0,14	0,21
1,22	1,25	0,87	1,36	1,08	Resultat før skatt	0,91	1,22	0,92	1,31	1,13
0,23	0,23	0,15	0,24	0,15	Skatt på ordinært resultat	0,17	0,26	0,17	0,26	0,24
0,99	1,02	0,73	1,11	0,93	Resultat etter skatt	0,73	0,96	0,75	1,05	0,88

RESULTAT - OG BALANSEUTVIKLING

Resultatregnskap (tall i mill. kr.)

Morbank						Konsem				
Q3/17	Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18		Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17
193	194	191	197	194	Renteinntekter og lignende inntekter	238	237	231	236	231
70	70	71	74	73	Rentekostnader og lignende kostnader	98	96	90	89	89
123	124	120	123	121	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	140	141	141	147	142
24	26	25	24	24	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	24	24	25	26	24
3	3	3	2	2	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	2	2	3	3	3
21	23	22	22	22	Netto provisjonsinntekter	22	22	22	23	21
20	-3	60	35	-1	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	-1	35	10	-3	19
1	3	2	4	7	Andre driftsinntekter	6	3	1	2	1
72	64	71	68	70	Ordinære driftskostnader	71	69	72	67	71
11	29	8	83	20	Tap på utlån, garantier m.v.	20	83	8	30	11
82	54	125	33	59	Resultat før skatt	76	49	94	72	101
15	13	16	4	10	Skatt på ordinært resultat	14	7	21	17	20
67	41	109	29	49	Resultat etter skatt	62	42	73	55	81

Morbank						Konsem				
Q3/17	Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18		Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17
2,94	2,92	2,89	2,93	2,88	Renteinntekter og lignende inntekter	2,89	2,94	2,93	2,96	3,00
1,07	1,05	1,07	1,10	1,08	Rentekostnader og lignende kostnader	1,19	1,19	1,14	1,11	1,15
1,87	1,86	1,81	1,83	1,79	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,70	1,75	1,79	1,84	1,84
0,37	0,39	0,38	0,36	0,36	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,29	0,30	0,32	0,33	0,31
0,05	0,05	0,05	0,03	0,03	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	0,02	0,02	0,04	0,04	0,04
0,32	0,35	0,33	0,33	0,33	Netto provisjonsinntekter	0,27	0,27	0,28	0,29	0,27
0,30	-0,05	0,91	0,52	(0,01)	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	(0,01)	0,43	0,13	-0,04	0,25
0,02	0,05	0,03	0,06	0,10	Andre driftsinntekter	0,07	0,04	0,01	0,03	0,01
1,10	0,96	1,07	1,01	1,04	Ordinære driftskostnader	0,86	0,86	0,91	0,84	0,92
0,17	0,44	0,12	1,23	0,30	Tap på utlån, garantier m.v.	0,24	1,03	0,10	0,38	0,14
1,25	0,81	1,89	0,49	0,87	Resultat før skatt	0,92	0,61	1,19	0,90	1,31
0,23	0,20	0,24	0,06	0,15	Skatt på ordinært resultat	0,17	0,09	0,27	0,21	0,26
1,02	0,62	1,65	0,43	0,73	Resultat etter skatt	0,75	0,52	0,93	0,69	1,05

Morbank						Konsem				
Q3/17	Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18		Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17
EIENDELER										
87	87	78	78	79	Kontanter og fordringer på sentralbanker	78	78	78	87	86
1.198	1.488	1.818	1.558	1.149	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	520	797	838	464	544
19.727	19.860	19.746	20.009	20.294	Utlån til og fordringer på kunder	27.254	26.929	26.503	26.453	25.749
116	125	135	86	87	Finansielle derivater	87	86	135	125	116
3.914	4.126	3.978	3.882	4.243	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjen. for salg	4.293	3.882	4.028	4.176	3.867
343	342	352	351	371	Investeringer i tilknyttede selskaper	371	351	352	342	342
441	595	595	595	595	Investeringer i datterselskaper	0	0	0	0	0
12	11	12	14	15	Utsatt skattefordel	19	18	19	15	16
58	66	67	68	66	Varige driftsmidler	138	141	142	141	135
74	49	64	34	42	Andre eiendeler	42	33	58	47	75
25.970	26.749	26.845	26.675	26.941	Sum eiendeler	32.802	32.315	32.153	31.850	30.930
GJELD OG EGENKAPITAL										
250	250	250	250	501	Gjeld til kredittinstitusjoner	502	252	252	252	252
17.029	17.422	17.273	17.458	17.522	Innskudd fra og gjeld til kunder	17.077	17.014	16.832	16.972	16.721
5.063	5.375	5.538	5.274	5.035	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11.267	11.301	11.245	10.851	10.270
28	27	24	22	14	Finansielle derivater	14	22	24	27	28
162	149	217	114	118	Andre forpliktelser	134	126	227	161	173
300	300	300	301	451	Fondsobligasjon	451	301	300	300	300
22.832	23.523	23.602	23.419	23.641	Sum gjeld	29.445	29.016	28.880	28.563	27.744
1.177	1.177	1.177	1.177	1.178	Innskutt egenkapital	1.178	1.177	1.177	1.177	1.177
288	299	296	299	291	Hybridkapital	291	299	299	299	288
1.458	1.750	1.661	1.642	1.644	Opptjent egenkapital	1.710	1.706	1.722	1.809	1.501
215	0	109	138	187	Resultat etter skatt	176	115	73	0	218
					Minoritetsinteresse	2	2	2	2	2
3.138	3.226	3.243	3.256	3.300	Sum egenkapital	3.357	3.299	3.273	3.287	3.186
25.970	26.749	26.845	26.675	26.941	Sum gjeld og egenkapital	32.802	32.315	32.153	31.850	30.930

ANDRE NØKKELTALL

Morbank

Konsern

31.12.17	30.09.17	30.09.18		30.09.18	30.09.17	31.12.17
BALANSE						
Utvikling siste 9 mnd						
	2,4	0,7	Forvalting	3,0	5,3	
	3,7	2,7	Brutto lån	3,4	4,7	
	3,3	0,6	Kundeinnskudd	0,6	3,4	
Utvikling siste 12 mnd.						
7,7	4,5	3,7	Forvalting	6,1	7,2	8,4
4,4	4,7	3,4	Brutto lån ⁴	6,2	6,3	7,5
5,7	6,7	0,6	Kundeinnskudd ⁵	2,1	6,8	4,9
87,1	85,7	85,3	Innskudd i % av brutto lån	62,1	64,6	63,8
55,8	57,7	56,2	Utlån til personmarkedskunder	66,9	67,3	66,4
25.962	25.817	26.759	Gjennomsnittlig forvaltningskapital ⁶	32.218	30.286	30.852
20.012	19.876	20.545	Brutto lån ⁴	27.506	25.902	26.611
SOLIDITET						
16,6	16,5	15,8	Ren kjernekapitaldekning	15,1	15,4	15,8
18,4	18,2	17,5	Kjernekapitaldekning	16,7	17,1	17,4
20,2	20,1	20,1	Kapitaldekning	19,2	18,8	19,1
			Ren kjernekapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	14,9	15,0	15,5
			Kjernekapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	16,5	16,7	17,2
			Kapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	19,0	18,5	18,9
9,1	8,8	8,6	Uvektet kjernekapitaldekning ⁷	8,9	9,1	9,3
8,2	9,2	7,6	Egenkapitalavkastning ⁸	7,2	9,2	8,6
1,0	1,1	0,9	Totalrentabilitet	0,7	1,0	0,9
NØKKELTALL EGENKAPITALBEVIS						
8,9	7,5	6,5	Fortjeneste per egenkapitalbevis i kroner	6,2	7,6	9,5
8,9	7,5	6,5	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	6,2	7,6	9,5
76,5	76,5	76,3	Egenkapitalbevis brøk (IB)	76,3	76,5	76,5
107	104	110	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis ¹⁰	112	106	108
88,0	88,5	84,5	Børskurs	84,5	88,5	88,0
7,4	8,9	9,7	P/E ¹¹	10,3	8,7	6,9
0,8	0,9	0,8	P/B ¹²	0,8	0,8	0,8
41,4	40,8	38,9	Sum driftskostnader i % av inntekter ¹³	39,2	40,0	39,9
1,0	1,1	1,0	Ordinære driftskostnader i % av gj.FVK	0,9	0,9	0,9
148	149	152	Årsverk ¹⁴	152	149	148
TAP OG MISLIGHOLD						
I % av brutto utlån:						
0,7	0,8	1,8	Brutto mislighold over 90 dager	1,3	0,6	0,5
0,6	0,7	1,5	Netto mislighold over 90 dager ¹⁵	1,1	0,5	0,4
0,8	0,7	1,1	Sum totale nedskrivninger ¹⁶	0,9	0,6	0,6
0,3	0,2	0,7	Resultatførte nedskrivninger på utlån (omregnet til årseffekt) ¹⁷	0,5	0,2	0,2

1) Andel bokført egenkapital ekskl. hybridkapital

ANDRE BEREGNINGER

Morbank

Konsern

31.12.17	30.09.17	30.09.18	(tall i millioner kroner og %)	30.09.18	30.09.17	31.12.17
			Driftskostnader, justert for engangseffekter			
269	205	209	Driftskostnader	212	208	275
0	0	0	Engangseffekter	0	0	0
269	205	209	Driftskostnader, justert for engangseffekter	212	208	275
1,39 %	1,06 %	1,04 %	Driftskostnader i % av gj. FVK, justert for engangseffekter	0,88 %	0,92 %	1,19 %
41,4 %	40,8 %	38,9 %	Driftskostnader i % av innt., justert for engangseffekter	39,1 %	40,0 %	39,9 %
256	215	187	Resultat	177	218	273
-14	-11	-8	Betalte renter fondsobligasjon	-8	-11	-14
242	204	179	Resultat etter skatt, inkl. renter fondsobligasjon	169	207	259
0	0	0	Engangseffekter	0	0	0
242	204	179	Resultat, justert for engangseffekter	169	207	259
256	287	250	Resultat (annualisert)	237	291	273
242	273	239	Resultat (annualisert), ekskl. eng. eff. og inkl. renter FO	226	277	259
3.132	3.127	3.280	Snitt egenkapital	3.294	3.181	3.171
-333	-344	-299	Snitt fordringsobligasjon	-299	-344	-333
2.799	2.783	2.981	Snitt egenkapital justert for fordringsobligasjon	2.995	2.837	2.838
8,2 %	9,2 %	7,6 %	Egenkapitalavkastning	7,2 %	9,2 %	8,6 %
8,6 %	9,8 %	8,0 %	EK-avkastning justert for engangseffekter og renter FO	7,5 %	8,7 %	9,1 %
256	215	187	Resultat	177	218	273
256	287	250	Resultat (annualisert)	237	291	273
242	273	239	Resultat (annualisert), ekskl. eng. eff. og renter FO	226	277	259
25.962	25.817	26.759	Snitt forvaltningskapital	32.218	30.286	30.852
1,0 %	1,1 %	0,9 %	Totalrentabilitet (annualisert)	0,7 %	1,0 %	0,9 %
0,9 %	1,1 %	0,9 %	Totalrentabilitet (annualisert) just. for engangseffekter	0,7 %	0,9 %	0,8 %
3.020	2.874	2.947	Kjernekapital	3.013	2.919	3.068
33.228	32.518	34.433	Uvektet beregningsgrunnlag	33.861	31.965	32.842
9,1 %	8,8 %	8,6 %	Uvektet kjernekapital (LR)	8,9 %	9,1 %	9,3 %

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner er det referert til enkelte justerte resultater som ikke er definert i IFRS, alternative resultatmål eller APM (alternative performance measures). Bakgrunnen for å presentere justerte resultater er å få frem den underliggende driften på en bedre måte og er ikke ment å erstatte den ordinære rapporteringen. Tabellen over er satt opp for å vise sammenhengen mellom offisielle tall og de justerte tallstørrelsene.

Definisjoner nøkkeltall:

- Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter, ekskl. renter fordringsobligasjon som ble omklassifisert til egenkapital fra og med 01.01.16
- Ordinære driftskostnader, før reduksjon av inntektsføring ved omdanning pensjon
- Inntekt ved omdanning pensjon, effekt oppløsning av pensjonsforpliktelse ytelsespensjon
- Vekst brutto utlån, 12 mnd vekst brutto utlån fra 30.09.17 til 30.09.18
- Vekst kundeinnskudd, 12 mnd vekst kundeinnskudd fra 30.09.17 til 30.09.18
- Veid gjennomsnitt av forvaltningskapital gjennom året
- Uvektet kjernekapitaldekning, ansvarlig kapital dividert på balanseførte poster og ikke-balanseførte poster beregnet uten risikovekting
- Egenkapitalavkastning, resultat i forhold til gjennomsnittlig egenkapital
- Egenkapitalbevisbrøk, egenkapitalbevisernes andel av egenkapitalen, eks fordringsobligasjon
- Egenkapital per egenkapitalbevis, egenkapitalbevisernes andel av egenkapitalen, eks fordringsobligasjon, 31.12 i forhold til antall EK
- P/E, Børskurs ved periodeslutt dividert på resultat (annualisert) per egenkapitalbevis
- P/B, børskurs ved periodeslutt dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis
- Kostnader i % av inntekter, sum kostnader ekskl. inntekter ved omdanning pensjon, i % av nettorente: netto provisjonsinntekter, netto resultat finansielle instrumenter og andre inntekter
- Antall årsverk, fast ansatte i banken
- Netto mislighold, sum mislighold > 90 dager fratrasket individuelle nedskrivninger
- Sum totale nedskrivninger i % av brutto utlån, nedskrivninger i balansen i % av brutto utlån
- Tap på engasjement i % av brutto utlån, resultatførte nedskrivninger på utlån i % av brutto utlån

Opplysninger om Helgeland Sparebank

Hovedkontor

Postadresse	Postboks 68, 8601 Mo i Rana
Besøksadresse	Jernbanegata 15, 8622 Mo i Rana
Telefon	75 11 90 00
Internett	www.hsb.no
Organisasjonsnummer	937904029

Styret i Helgeland Sparebank

Ove Brattbakk, leder

Bjørn Audun Risøy, nestleder

Eva Monica Hestvik

Nils Terje Furunes

Inga Marie Lund

Marianne Terese Steinmo

Birgitte Lorentzen

Geir Pedersen

Ledelse

Hanne Nordgaard, adm. direktør

Ranveig Kråkstad, økonomidirektør

Investor Relations

Sverre Klausen, finansdirektør Mob 916 88 286

Tore Stamnes, finanssjef Mob 415 08 660

Andre kilder til informasjon

Årsrapporter

Årsrapport for Helgeland Sparebank er tilgjengelig på www.hsb.no

Kvartalsvise publikasjoner

Kvartalsrapporter og presentasjoner er tilgjengelig på www.hsb.no